

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту
та комерційної діяльності
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Основи підприємництва
Викладачі	Грінка Тетяна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма: «Менеджмент»
Контактний телефон	050-486-92-41
E-mail	grti2012@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна загальної підготовки, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік Загальна кількість кредитів – 6, годин – 180, у т.ч. лекції – 32 годин, практичні заняття – 32 годин, самостійна робота – 116 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська Рік викладання: 2023/2024 н.р.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	враховуючи послідовність накопичення знань і інформації, дисципліна належить до обов'язкових освітніх компонентів, що забезпечує отримання здобувачем фундаментальних знань у галузі менеджменту та є базовою для здобуття подальшої освіти за спеціальністю.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи підприємництва» є формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення.

Завданнями вивчення дисципліни є: з'ясувати місце дисципліни у навчальному процесі, розкрити її основну мету та визначити основні категорії підприємництва; дати чітке уявлення про загальнотеоретичні засади підприємництва; ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами; сформувані у здобувачів цілісне бачення проблем підприємницької діяльності (підприємницькі ризики, безпека підприємницької діяльності, психологічні аспекти підприємництва та ін); озброїти здобувачів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи; оволодіння навичками оцінювання ефективності підприємницької діяльності.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук

Загальні компетентності

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 17. Здатність вирішення управлінських завдань у виробничій та операційній діяльності, уміння формувати логістичну та маркетингову політику організації.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади основ підприємництва			
1	Тема 1. Виникнення, розвиток та сутність підприємництва. Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Економічна основа підприємництва, види бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу.	13	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати. 3. Кросворд
2	Тема 2. Формування структур підприємницького бізнесу. Принципи та умови організації підприємницького бізнесу. Обмеження в здійсненні бізнесу. Підприємництво як організаційна структура бізнесу. Функціональні області діяльності організації: виробнича, маркетингова, фінансова, логістична, управління персоналом. Основні форми бізнесу та їх класифікація. Малий бізнес. Партнерство. Корпоративне підприємництво.	15	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Презентаційна робота із представлення гарних практик організації підприємницького бізнесу. 3. Рішення задач, кейсів.
3	Тема 3. Механізм створення бізнесу Ідея та види діяльності. Особисті та лідерські якості підприємця та їх роль в забезпеченні успіху підприємницької діяльності. Психологічні риси підприємця. Засновницькі документи та їх підготовка. Статутний фонд і його формування. Державна реєстрація.	16	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Презентаційна робота із: а) створення власної справи; б) обґрунтування можливостей та обмежень свого проекту; в) пояснення суті ризиків. 3. Рішення задач, кейсів.

	Припинення діяльності підприємств бізнесу.		
4	Тема 4. Засади економічної діагностики підприємницької діяльності. Сутність економічної діагностики, її напрямки та завдання. Послідовність проведення економічної діагностики, її види. Методичний апарат та інструментарій економічної діагностики. Джерела інформації для проведення економічної діагностики.	16	1. Опрацювання теоретичного матеріалу. 2. Рішення задач
5	Тема 5. Планування та організація підприємницької діяльності Система планування підприємницької діяльності. Бізнес-план: сутність, призначення, методологія розробки. Організація управління підприємством.	16	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Презентаційна робота із: а) складання бізнес-плану; б) організації управління підприємством. 3. Рішення задач, кейсів.
6	Тема 6. Підприємницький ризик та управління ним. Сутність ризику як економічної категорії, фактори виникнення ризику та його функції. Класифікація ризиків в підприємницькій діяльності. Методи оцінювання підприємницьких ризиків. Методи управління та зменшення ризиків. Страхування ризиків.	15	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Рішення задач, кейсів. 3. Дискусія на тему «Етична складова підприємницького ризику»
7	Тема 7. Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки у підприємстві Організація договірних взаємовідносин у бізнесі. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма. Напрямки і форми співробітництва партнерів.	15	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Розгляд кейсів
8	Тема 8: Організація фінансового забезпечення бізнесу Організація фінансування бізнесу. Організація фінансового обслуговування бізнесу. Кредитування бізнесу.	15	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Рішення задач, кейсів.
Змістовний модуль № 2. Сучасний розвиток підприємницької діяльності			
9	Тема 9. Хмарні технології у сучасному бізнесі Основні поняття та принципи хмарних технологій. Застосування хмарних технологій в сучасному бізнесі. Забезпечення безпеки та майбутнє хмарних технологій.	15	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферати
10	Тема 10. Економічна ефективність діяльності суб'єкта господарювання (бізнесу) Сутність ефективності господарської діяльності підприємницької структури. Методологічні основи забезпечення ефективності діяльності підприємства.	15	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал лекції. 2. Опрацювання додаткової інформації по основам аналітичної оцінки ефективності підприємництва

	Сучасні підходи формування організаційно-економічного механізму забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства.		
11	Тема 11. Покращення конкурентоспроможності бізнесу за рахунок впровадження сучасної системи бізнес-аналітики, штучного інтелекту та розширеної аналітики Введення в сучасні системи бізнес-аналітики. Вплив штучного інтелекту на бізнес. Поняття та переваги розширеної аналітики у бізнесі.	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Робота з кейсами, ситуаційними вправами.
12	Тема 12. Онлайн бізнес як сучасний напрям комерційної діяльності Сутність та зміст електронного бізнесу та електронної комерції. Віртуальні підприємства: сутність та види. Організація підприємницької діяльності через інтернет. Оптимізація та просування сайту інтернет-бізнесу.	15	1. Презентаційна робота із створення онлайн-бізнесу 2. Дискусія на тему : «Переваги та недоліки онлайн бізнесу» в Україні.
	Разом	180	

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимум 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів. Більш детальний розподіл балів відображено в курсі на платформі Moodle.

Критерії оцінки заліку:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.
- «не зараховано» – здобувач вищої освіти має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендовані джерела інформації: Основні

1. Господарський кодекс України. № 436-IV від 16.01.03 р., поточна редакція 01.01.2023, підстава - 1909-IX, 3254-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Закон України «Про акціонерні товариства» від 27 липня 2022 року № 2465-IX, поточна редакція від 1.01.2023, підстава – 2792 -IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>

3. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII, поточна редакція від 01.01.2023, підстава – 2465 -IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», № 755-IV від 15 травня 2003 року 2003, поточна редакція від 03.09.2023, підстава - 3293-IX, 3257-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

5. Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. 455 с.

6. О.М. Левченко, Н.С. Шалімова, Т.І.Грінка, О.В. Сторожук. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства. Навч. посіб. Електронне видання. Кропивницький. 2022. 190 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12243>

7. Кодекс України з процедур банкрутства. № 2597-VIII від 18 жовтня 2018 року , поточна редакція від 29.07.2023, підстава - 3249-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>

8. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.

9. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

10. Макаренко С.М., Олійник М.Н. «Бізнес-планування». Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» рівня вищої освіти «бакалавр». Херсон: ТОВ«ВКФ«СТАР»ЛТД», 2017. – 224с.

11. Мельник Л.Г., Карінцева О.І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

12. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 61 с.
13. Основи бізнесу: навчальний посібник/ Добрава Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.
14. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алексеева С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценко І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. – Житомир: "Полісся", 2021. – 248 с.
15. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 492 с.
16. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. – 241 с.
17. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. — К. КНЕУ, 2017. — 311с.
18. Хмарні технології. Зінченко О.В., Іщеряков С.М., Прокопов С.В., Сєрих С.О., Василенко В.В. Навчальний посібник. К: ФОП Гуляєва В.М. 2020. 74 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/1_2048_32915773.pdf

Додаткові

19. Кучеренко В.Р., Добрава Н.В., Квач Я.П., Осипова М.М. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань) Навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка.—К.: Центр учбової літератури, 2018.—176 с.
20. Основи бізнесу. Практичний курс: збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань : навчальний посібник / ред. В. Р. Кучеренко. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 175 с.
21. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім.О.М. Бекетова, 2022. 432 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Інтернет-портал для управлінців. URL: [www. Management.com.ua](http://www.Management.com.ua)
4. Портал управління змінами. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>
5. Сайт наукової бібліотеки «Буковина». URL: <http://buklib.net>
6. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Українські підручники он-лайн. URL: <http://pidruchniki.ws>
8. International Security and Partnership Center, Центр міжнародної безпеки та партнерства. URL: www.ispc.org.ua

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕМ та КД, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.